

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 27. 9. 2024
COM(2024) 414 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

Hodnotenie agentúr EÚ: Eurofound, Cedefop, ETF a EU-OSHA

{SWD(2024) 222 final}

V tejto správe sa uvádzajú hlavné zistenia hodnotenia z roku 2024 týkajúce sa agentúr EÚ Eurofound, Cedefop, ETF a EU-OSHA na roky 2017 až 2022.

Európska komisia začala hodnotenie týchto štyroch agentúr v roku 2022. V súlade s usmerneniami Komisie o lepšej právnej regulácii sa hodnotenie týchto agentúr zameralo na ich účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, ucelenosť/komplementárnosť a pridanú hodnotu EÚ.

I. SÚVISLOSTI A KONTEXT

V hodnotení sa posudzovali štyri decentralizované agentúry EÚ pôsobiace v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí, a to: Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound); Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop); Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF) a Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA). Pokiaľ ide o Európsky orgán práce (ELA), vzhľadom na jeho ranú fázu vývoja a jeho prebiehajúce hodnotenie roku 2024, ako sa stanovuje v jeho zakladajúcom nariadení, nie je súčasťou tohto hodnotenia.

Hlavným cieľom štyroch agentúr je získať poznatky a prispievať k politickému procesu v ich príslušných oblastiach činnosti. Podľa ich zakladajúcich nariadení:

1. Cieľom agentúry Eurofound je vykonávať výskum a vymieňať si poznatky v oblasti zamestnanosti, pracovnoprávných vzťahov, životných a pracovných podmienok, prispievať k cieľu formovania a realizácie politík zameraných na zlepšenie životných a pracovných podmienok.
2. Cieľom agentúry Cedefop je podporovať propagáciu, vývoj a realizáciu kvalitných politík EÚ založených na dôkazoch v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP), zručností a kvalifikácií.
3. Cieľom agentúry ETF je v kontexte politík vonkajších vzťahov EÚ prispievať k rozvoju ľudského kapitálu partnerských krajín prostredníctvom zlepšenia systémov OVP a celoživotného vzdelávania.
4. Cieľom agentúry EU-OSHA je poskytovať spoľahlivé a relevantné informácie, analýzy a nástroje na rozvoj know-how, zvyšovanie povedomia a výmenu informácií a osvedčených postupov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP).

Celkovým cieľom tohto hodnotenia bolo posúdiť výkonnosť jednotlivých agentúr v období 2017 až 2022 a identifikovať možné synergie a zvýšenie efektívnosti.

II. HLAVNÉ ZISTENIA

II.1 Účinnosť

Všetky štyri agentúry fungovali počas hodnoteného obdobia 2017 – 2022 efektívne a **vo vysokej miere dosiahli mnohé zo svojich cieľov**. V niektorých oblastiach však existuje priestor na zlepšenie, ako sa zdôrazňuje v oddiele III o získaných poznatkoch.

Všetky štyri agentúry **úspešne realizovali svoje pracovné programy** napriek rozpočtovým a personálnym obmedzeniam. Kvalita výstupov agentúr, ako aj využívanie týchto výstupov zainteresovanými stranami boli vysoké. Tieto výstupy **poskytli informácie tvorcom politík EÚ (ako aj tvorcom politík v partnerských krajinách ETF)**, a tým prispeli k tvorbe politík EÚ a ich vykonávaniu v členských štátoch EÚ.

Agentúry **preukázali schopnosť prispôbiť sa náročným okolnostiam**. V rámci svojich mandátov úspešne reagovali na neočakávané udalosti, napríklad na podporili reakciu EÚ na pandémiu ochorenia COVID-19 a útočnú vojnu Ruska voči Ukrajine. V reakcii na tieto udalosti revidovali svoje vnútorné procesy a tematické zameranie a vytvorili relevantné a účinné výstupy, aby pomohli zainteresovaným stranám čeliť novým výzvam. Okrem toho do svojich činností čoraz viac začleňovali aspekty týkajúce sa klímy a environmentálneho zdravia, a tým zabezpečili, že ich výstupy prispievajú k širším cieľom udržateľnosti.

Hoci agentúry zlepšili svoje komunikačné a propagačné činnosti (napr. zvýšili využívanie sociálnych médií a prítomnosť v nich), v hodnotení sa poukázalo na to, že v tejto oblasti existuje priestor na zlepšenie.

II.2. Efektívnosť

Celkovo boli všetky štyri agentúry nákladovo efektívne. Dosiahli väčšinu svojich cieľov v oblasti dodávok, pričom znížili náklady svoje činnosti a zachovali kvalitu svojej práce.

Agentúry prijali rôzne opatrenia na úsporu nákladov s cieľom zlepšiť nákladovú efektívnosť (napr. spoločné obstarávanie a účtovné služby, identifikácia výsledkov, pri ktorých je možné deliť si náklady, a investovanie do opatrení, ktoré vedú k dlhodobým úsporám). K úspore nákladov prispela aj zvýšená digitalizácia počas pandémie ochorenia COVID-19.

Všetky štyri agentúry však majú potenciál:

a) ďalej znižovať administratívne zaťaženie a zjednodušiť procesy. To by sa dalo dosiahnuť napríklad podporou väčšej spolupráce medzi agentúrami (napr. ďalšie možnosti spoločného obstarávania, identifikácia spolupráce v oblastiach výskumu a prieskumu);

b) ďalej zlepšovať monitorovacie systémy s cieľom lepšie merať rozsah úspechu. Mohlo by to zahŕňať stanovenie vhodných kľúčových ukazovateľov výkonnosti (KPI) s cieľmi, vytvorenie spoločných ukazovateľov pre všetky agentúry a zvýšenie monitorovania výsledkov na vnútroštátnej úrovni.

Riadenie tripartitných agentúr¹ poskytuje významné výhody, ale vytvára aj určitú neefektívnosť. Ponúka významné výhody, ako je zastúpenie, strategické smerovanie a výmena poznatkov, ktorú uľahčujú zástupcovia vlád a sociálnych partnerov zo všetkých členských štátov EÚ. Zároveň majú správne rady agentúr vzhľadom na ich väčšiu veľkosť pomerne vysoké prevádzkové náklady, zasadnutia bývajú dlhé a zložité na riadenie, rozhodovanie môže byť náročné a ich celkové riadenie môže byť zaťažujúce.

¹ CEDEFOP, Eurofound, EU-OSHA.

II.3 Ucelenosť

Spolupráca medzi všetkými štyrmi agentúrami sa stala aktívnejšou, vzniklo viac spoločných výsledkov a zvýšil sa počet zahrnutých tém. Hoci všetky štyri agentúry pracujú v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí, úzka spolupráca zabránila zdvojovaniu činností, keďže agentúry sa vo svojej práci skôr dopĺňajú, než zdvojujú. V rámci súčasného hodnotenia sa nezistil žiadny príklad zdvojovania činností. **Spolupráca viedla k vyššej miere ucelenosti medzi agentúrami.**

Záveru predchádzajúceho hodnotenia týkajúce sa možného zlúčenia týchto štyroch agentúr zostávajú v platnosti. Hoci agentúry majú niektoré spoločné oblasti práce, zdvojovaniu činností sa podarilo úspešne vyhnúť. Možnosti zlúčenia predstavujú vysokorizikové scenáre, ktoré vykazujú ťažkosti pri vyvažovaní pozitívnych a negatívnych účinkov, a efektívnosť možno zlepšiť lepšou spoluprácou.

Úzka spolupráca viedla k tomu, že práca štyroch agentúr je úzko zosúladená s politikami EÚ a prioritami oddelenia Komisie pre zamestnanosť a sociálne veci (GR EMPL), hoci by sa spolupráca mohla ešte posilniť. Štyri agentúry takisto ďalej rozvíjali spoluprácu s ďalšími príslušnými decentralizovanými agentúrami EÚ a medzinárodnými organizáciami.

II.4 Pridaná hodnota EÚ

Štyri agentúry vytvorili pridanú hodnotu EÚ v súlade s mandátom každej agentúry.

Zainteresované strany ocenili najmä pridanú hodnotu EÚ, pokiaľ ide o kvalitu vypracovaných informácií, špecifické tematické poznatky, ktoré nie sú dostupné inde, a rozmer publikácií, prieskumov a údajov na úrovni EÚ, ako aj osobitné zameranie na potreby politiky EÚ.

Väčšina zainteresovaných strán celkovo uviedla, že prácu agentúr by bolo ťažké nahradiť a že prerušenie ich činnosti by malo negatívny vplyv na ich prácu.

II.5 Relevantnosť

Činnosti, ciele a mandáty agentúr boli veľmi relevantné a zodpovedali politike EÚ aj potrebám zainteresovaných strán. Politiky a prioritné oblasti EÚ sa zohľadňovali v kľúčových programových dokumentoch a zainteresované strany často využívali prácu agentúr.

Agentúry si dokázali udržať svoju relevantnosť aj tým, že vykonávali prácu v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 a podporovali opatrenia EÚ v reakcii na ruskú útočnú vojnu voči Ukrajine.

Agentúry takisto rýchlo a otvorene reagovali na odporúčania auditu.

III. ZÍSKANÉ POZNATKY

Pri hodnotení sa zistili poznatky získané na úrovni všetkých štyroch agentúr, ako aj na úrovni jednotlivých agentúr.

III.1 Celkové získané poznatky pre všetky agentúry

Účinnosť

Využitie a kvalita práce agentúr je síce vysoká, ale komunikácia a šírenie informácií by sa mohli ďalej zlepšiť, a to vrátane lepšej spolupráce s vnútroštátnou úrovňou a vytvárania prispôsobenejších výstupov.

Efektívnosť

Existuje priestor na zvýšenie efektívnosti prostredníctvom rôznych prostriedkov. Pomôcť by mohlo stanovenie priorít týkajúcich sa práce, zjednodušenie interných postupov, zvýšenie počtu hybridných alebo online stretnutí, kedykoľvek je to možné.

Okrem toho, hoci sú kontrolné mechanizmy účinné a všeobecne efektívne, zefektívnením by sa mohla znížiť administratívna záťaž. Monitorovacie systémy, najmä kľúčové ukazovatele výkonnosti, by sa mohli výrazne zlepšiť pri presnom meraní účinnosti intervencií agentúr. To by sa dalo dosiahnuť definovaním cieľov SMART, systematickým stanovením cieľov pre všetky kľúčové ukazovatele výkonnosti, riešením chýbajúcich údajov, ďalšou harmonizáciou ukazovateľov v rámci agentúr a zlepšením monitorovania výsledkov na vnútroštátnej úrovni.

Agentúry Eurofound, Cedefop a EU-OSHA by mohli zvážiť, ako riešiť rovnováhu medzi potrebami výskumu a rozpočtovými obmedzeniami. Napríklad prostredníctvom *mimorozpočtového financovania*, ako to úspešne urobila agentúra ETF.

Učelenosť

Spolupráca medzi agentúrami a GR EMPL by sa mohla ďalej posilniť, a to aj v príslušných tematických oblastiach a na prevádzkovej úrovni.

Agentúry by mohli naďalej skúmať možnosti spoločného využívania služieb a zariadení. Spolupráca medzi nimi na politickej práci by sa mohla ďalej rozvíjať a mohla by takisto ťažiť z diskusií s Komisiou o tom, kde spolupráca prináša najväčšiu pridanú hodnotu EÚ.

V prípade prognóz zručností a nedostatku pracovnej sily by sa mala zvážiť lepšia koordinácia medzi agentúrami Cedefop, Eurofound a ELA, aby zabránilo zdvojovaniu a zaručila úplnosť a konzistentnosť a zároveň vyvinuli spoločné produkty v tejto oblasti.

Agentúry by mohli preskúmať spoločný prístup s cieľom spolupracovať s vnútroštátnymi zainteresovanými stranami a porovnať ich skúsenosti.

Pridaná hodnota EÚ

V záujme ďalšieho zvýšenia pridanej hodnoty by agentúry mohli posilniť svoju viditeľnosť medzi ďalšími zainteresovanými stranami [napr. mimovládny organizáciami (MVO)] a podporiť šírenie informácií o práci agentúr.

Relevantnosť

Mandáty agentúr sa považovali za relevantné. Hoci už pracujú na „megatrendoch“ (napr. digitálna a zelená transformácia a demografické zmeny), mohli by sa viac zamerať na dôsledky starnutia obyvateľstva.

III.2. ZÍSKANÉ POZNATKY PODĽA JEDNOTLIVÝCH AGENTÚR

Eurofound

Nadácia Eurofound by mohla využívať viac interaktívneho a vizuálneho obsahu v digitálnych formátoch. Mohla by poskytovať viac metodických usmernení pre zainteresované strany a zároveň zvýšiť účasť zainteresovaných strán na svojich službách a činnostiach.

Nadácia Eurofound by tiež mohla ďalej uvažovať o kompromisoch medzi nákladmi a kvalitou, pokiaľ ide o online a osobné metódy prieskumu. Spolu s Komisiou a so sociálnymi partnermi by nadácia Eurofound mohla preskúmať prístup k vykonávaniu štúdií reprezentatívnosti, ako sa uvádza aj v [oznámení Komisie o posilnení sociálneho dialógu z roku 2023](#).

Formálne usmernenia a systematickejší prístup by sa mohli využiť aj na ďalšie zlepšenie odbornej prípravy zamestnancov.

Cedefop

V záujme zvýšenia efektívnosti a účinnosti by bolo prínosné preskúmať pracovné postupy správnej rady agentúry Cedefop vrátane jednoznačnejšej orientácie bodov programu na politické témy namiesto administratívnych otázok.

Cedefop by mohla spolupracovať a zladit' svoje činnosti s inými agentúrami v oblasti KPI a zaviesť KPI vzťahujúci sa na kvantitatívne plnenie pracovného programu, ktorý by figuroval vo výročných správach agentúr.

Agentúra Cedefop by mohla zvážiť poskytnutie rozsiahlejších možností pre zainteresované strany mimo správnej rady, aby mohli prispievať k jej činnostiam (napr. poskytovatelia OVP) a preskúmať, ako zlepšiť rozsah, v ktorom jej služby zodpovedajú potrebám zainteresovaných strán.

ETF

Nadácia ETF by mohla ďalej prispôbovať svoju podporu potrebám partnerských krajín a zainteresovaných strán vrátane podnikov a sociálnych partnerov. To by sa mohlo dosiahnuť prostredníctvom prieskumov spokojnosti používateľov. Nadácia ETF by mohla zvážiť aj to, ako lepšie podporovať partnerské krajiny, ktoré sa nezúčastňujú na dobrovoľnej časti turínskeho procesu (hlbkové monitorovanie pokroku v oblasti OVP v rámci celého systému).

Spolupráca s Komisiou by sa mohla zdokonaľiť vypracovaním spoločného dlhodobého prístupu s cieľom zamerať úsilie a zdroje na oblasti s najväčším vplyvom a potrebami. Nadácia ETF by mohla ďalej spolupracovať s Európskym inštitútom pre rodovú rovnosť (EIGE) v oblasti rodovej rovnosti a s ELA v relevantných oblastiach. Nadácia ETF by takisto mohla rozvíjať spoluprácu s medzinárodnými aktérmi v oblasti rozvoja ľudského kapitálu.

Nadácia ETF by takisto mohla pracovať na zlepšení geografickej a rodovej vyváženosti svojich pracovníkov a hľadať spôsoby, ako zlepšiť monitorovanie svojej výkonnosti.

EU-OSHA

Agentúra EU-OSHA by mohla zdokonalit' svoju prácu vo viacerých špecifických oblastiach a cieľových skupinách. Mohla by takisto zvýšiť svoj vplyv tým, že by preskúmala, ako ďalej podporovať krajiny, ktoré sú v oblasti BOZP menej vyspelé.

Agentúra EU-OSHA by mohla ďalej rozvíjať svoju spoluprácu s Komisiou, zvýšiť úsilie týkajúce sa uverejňovania výsledkov výskumov v publikáciách Komisie a zvýšiť viditeľnosť svojej práce prostredníctvom siete Komisie Europe Enterprise Network v rámci GR GROW.

Agentúra EU-OSHA by takisto mohla posilniť svoju spoluprácu s ďalšími tromi agentúrami, ktorých sa hodnotenie týka, a s orgánom ELA. Mohla by takisto zlepšiť niekoľko konkrétnych interných postupov s cieľom zvýšiť nákladovú efektívnosť, najmä v súvislosti s prekladmi a verejným obstarávaním.